1873. V. évfolyam. **134. szám.** Szombat, julius 12.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:
Helyben és postán kuldve.
Egy évre 10 frt — kr. ¼ évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: **Főpiacz, Vecsey-ház földszint** a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébiránt a postahivatalok utján.

Hirdetési díj:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

A szabadság gyilkolta meg.

*** Ne adja az ég, de félő, hogy e pár szó lesz majd a spanyol nemzet sirirata.

Már láttuk felette kiderülni a dicső köztársaság egét, s azt hivők, hogy nem fognak vérpatakok folyni a testvérek ereiből, azért, hogy a testvérnek szabadsága legyen.

Soha szebb alkalmat nem óhajthat nemzet arra nézve, hogy a költséges államfőtől megszabaduljon, mint a spanyoloknak volt. Királyuktól jött a szabadelvü eszme, hogy — alakittassék meg a spanyol köztársaság.

Azt kelle hinnünk, hogy az egész nemzet egy szivvé, egy lélekké forr össze, midőn jövő sorsa önkezébe tétetett le.

De midőn együtt kellett volna nekik örülni, hogy királyuktól oly szépszerivel megszabadulhatának, egymás ellen kezdtek torzsalkodni. Azt a fegyvert, melyet önvédelemre kellett volna használniok, az öngyilkosság végrehajtásának eszközéül fogadták el.

Szerencsétlen nép ez.

Ziláltabb állapot a legzsarnokabb uralkodó országában sem lehet már, mint a spanyol köztársaságban.

Mindenfelől izgalom, lázongás hire hallatszik. Malagában pedig azon őrült gondolattal foglalkoznak, hogy az ország egy részéből „Andaluzia“ néven külön államot alkossanak. Ott az egész nép fegyverben áll most, s a honfikarok készen állanak a testvérgyilkolásra. Azon elv látszik ott felszinre kerülni, hogy a ki hatalmasabb, az az erősebb, mert a kormánynak csak az engedelmeskedik, a ki akar.

Ököljog és köztársaság! Lehetne-e már ennél hatalmasabb szatirát mondani a felvilágosodásra és a szabadságra?!

Elszomoritó lehet igy a spanyol föld képe. Ugy tesz e nép, mint ama család, mely az apai örökségen összevész.

Szebb örökség olcsóbb áron nem maradt meg nemzetre ugy, mint a spanyolra — a köztársaság.

Vér nélkül jutott a szabadság birtokába, s ezt most azzal köszöni meg a sorsnak, hogy egymás megyilkolására ragad kifent fegyvert

Európa barátságos rokonszenve üdvözölte a felvilágosodott utósó spanyol királyt, ki önhiuságának feláldozásával lelépett a trónról, s utat nyitott arra, hogy a néptársa-ági szinvonalra emelkedhessék a monarkhia nyügei alól.

És ime. mennyire csalatkozánk a spanyol köztársaság jövőjéhez kötött szép reményeinkben!

A zavar nőttön nő.

Eddig a karlisták és a köztársaságiak küzdtek egymás ellen, s már remény is volt, hogy a karlisták leveretnek. De a köztársasági párt győzelmi hireinek közepette megjelent a felszinen az alfonzista párt. S ki tudja, nem e harmadik fog-é örülni a két czivódó fél rovására?

Ily körülmények között lehetetlennek látszik, hogy a köztársaság szilárd gyökeret verjen a spanyol földön.

És a zsarnokoknak ismét tobb érvük lesz egygyel, arra nézve, hogy igazolják létezésök jogosultságát a népek előtt.

A spanyol nép példája pedig kétségtelenül igazolja, hogy a szabadság két élü fegyver, melylyel a pulya önmagát öli meg.

Bár az emberiség kellő tanuságot venne a spanyol nép példájából, melynek előbb-utóbb az lesz sirirata, hogy e népet — **a szabadság gyilkolta meg!**

— **A tanárképezdei szeminárium** Kolozsvárott, nyelvészeti, bölcsészeti és természettani osztályokkal már a jövő tanévben felállittatik.

— **A selmeczbánya breznitzi vasutvonal** mérnöki átvizsgálása tegnapelőtt vette kezdetét. A bankett alkalmával, melyet ez alkalomból rendeztek, többi közt a királyra is történt felköszöntés.

— **Pancsován** a kormánybiztos a jun. 13 iki törvénytelen határozatokat megsemmisité s a lázongó közgyülést feloszlatá.

— **A hivatalos lapból.** Kárffy Titusz, Mészáros Ferencz és Gönczy Pál min. oszt. tanácsosoknak a min. tanácsosi czim és jelleg dijmentesen adományoztatott. — A király Rudolf fiának megengedte, hogy egy csomó orosz és belga rendjelt viseljen. — Királyunk fivére Lajos Viktor egy orosz rendet nyert.

— **Az osztrák bank** tegnapelőtti ülésében megkezdték Kerkápolynak a bankkérdésre vonatkozó javaslatai tárgyalását. Itthon pedig a pénzügyek átnézéséhez már hozzá fogtak.

— **A bécsi nemzeti bank** — mint tudjuk — a mult héten azt határozta el, hogy a magyar pénzintézeteket 6 millió forinttal segélyezendi, s az erre vonatkozó tárgyalásokat már meg is kezdte. Kivételt csak a pozsonyi s zágrábi intézetek segélyezése képez, de ez onnét van, mert ezek 6 hét óta önállóan sürgetik, illetve kérik segélyeztetésöket. Az előhaladott tárgyalások folytán Pozsony 350 000 frtot, Zágrább pedig 1.000.000 forintot fog kapni.

— **A görög kamra** bukófélben van. Az ellenzék egy része jul. 9-én azt határozta el, hogy a kormánynak bizalmatlanság szavazatassék. Az erre következett vita alkalmából mind a jobb, mind a baloldal két részre szakadt. Képzelhető a bábeli zavar, mely az ilyen pártállás, szülte politikából származhatik.

— **A persa sah** Olaszországból Bécsbe megy, s innen jöve, Budapestet is meglátogatandja.

A debreczeni főiskoláról.*)

(Válasz György Aladár urnak, a Hon f. évi 152. számu reggeli lapjában megjelent s a „debreczeni főtanodáról“ irt czikkére.)

A „Hon.“ban már huzamos idő óta egész rendszerességgel folytatott, a debreczeni ref. főtanodát illető megtámadások, kisebbitések s alaptalan ráfogások ellenében, a főiskolai igazgatóság, még mult hó 20 án a Hon 140. számában kifejezte volt visszautasitó nyilatkozatát; és most miután György Aladár ur legujabban a Hon 152. számában személyesen kiállva a küzdtérre, a debreczeni főtanoda iránt mélyen érzett hála vértje és álarcza alatt, a jelzett főiskola iránti ellenszenvének, hogy ne mondjam, roszakaratának minden zsilipjét fölnyitva, a rágalmak és személyes sértegetések egész áramlatát zuditja főiskolánk és annak tanárkarára; miután Gy. A. urat állitólagos jóakarata, a tanügy fölvirágoztatása iránti buzgóságának heve, oly térre ragadta, hova már a tanárkar és iskolai igazgatóság őt — nézetem és meggyőződésem szerint, önbecsérzetének megsértése nélkül, nem követheti, nem tételezhetvén föl a tanárkarról, hogy ily modoru fölépés mellett Gy. A. urral polemiába bocsátkozhassék: engem is, tisztán a debreczeni főiskola iránti hálás érzület és tisztelet, melyben nem akarnám magamat Gy. A. ur által semmi tekintetben fölülmulatni, késztet és parancsolja, hogy a jelzett czikkben, a debreczeni főtanodáról elmondottak felett, a nagy közönség előtt teljes átalánosságban és tárgyilagosan Gy. A. urral nehány szót váltsak.

Mindenek előtt megjegyzem és kijelentem, hogy távolról sem czélom, s philisteri szükláthatókörüségem daczára sem vagyok annyira elfogult, a mint Gy. A. véli és gondolja, hogy a debreczeni főiskolát, mint oly tanintézetet igyekezzem feltüntetni, mely semmi kivánni valót nem hagy fen, s benne minden példányszerüleg történik; azt sem szándékom kimutatni, Gy. A. ellenében, hogy a debreczeni tanárkar tagjai is csak érnek valamit és kiállják a versenyt, egyik vagy másik intézet tanférfiaival, — omnis comparatio est odiosa, — legyen Gy. A. urnak a maga hite és meggyőződése szerint, én azon térre nem léphetek utána, sőt inkább elismerem, hogy mindenesetre vannak fogyatkozásai főtanodánknak, még pedig jelentékenyek; jól tudom, hogy reformokra van itt szükség; de érezi is azt már rég idő óta a tanári kar, tudhatná Gy. A. is, ha ugyan mióta a megmételyezett debreczeni légkörből eltávozott, véletlenségből ki nem kerülte volna figyelmét minden mozzanat és törekvés, mely itt Debreczenben a főiskola beléletére nézve, általában a tanügy terén fölmerült és megvalósulást nyert, — hogy épen nem összedugott kézzel várta és várja a tanárkar, hogy mint Deus ex machina lépjen elő az a tanszabadság, czél és korszerü fegyelmi rendszer, mely után minden tanügybarát annyira vágyakozik és érdeklődik. — Már 1869-ben megjelent a főiskolai rendszert teljesen átalakitni czélzó „tanterv,“ melyben a 8 osztályu önálló és szerves gymnasium felállitása mellett a bölcsészeti, jogi és hittanszaki folyamokban a tanszabadság léptettetnék életbe, azon idő óta mindig sürgeti a tanárkar az alakulást és rendezést, de a tiszántuli egyházkerület több fontos oknál fogva, szükségesnek tartá bevárni az időt, midőn a középtanodák és fensőbb tanintézetek ügye, országosan rendeztetni fog; meg akarván a főiskola tanrendszerét a gyakori változtatások és kisérletekkel együtt járó hátrányoktól óvni; legközelebb azonban már el is rendelte a 8 osztályu gymnasium fölállitását s utasitotta a tanári kart, hogy a tanrendszerre, fegyelemre és belrendtartásra nézve, véleményt terjeszszen elő a legközelebbi tanügyi bizottság elé (lásd tiszántuli egyh. ker. jegyzőkönyv 1873. apr. 32. sz. 1873. márcz. hóban tartott tanügyi bizottság jegyzőkönyve 21. sz. határozatát,) tehát mégis csak történt valami, s nem a tanárkaron mult és mulik, hanem a helyzeti körülményeknek számitandó be, hogy a jogi tanfolyam szervezetére kiszitett tervezet is mindez ideig életbe nem léptettethetett. — A reformok szükségét érezi tehát a tanárkar s a jóakaratu tanácsokat e téren szivesen is fogadja a főiskola minden igaz barátjától, ilyeket várna György Aladártól is, miután oly erősen hangsulyozza ezen vádakkal teljes czikkében is, hogy vannak fogyatkozásaink és hibáink, — amint hogy melyik tanintézet az, különösen bazánkban, melynél még bizonyos kivánnivaló ne lehetne valami tekintetben, még sem látom át és határozottan tagadom, hogy a debreczeni főiskola az elfogulatlan és józan itélők előtt alásülyedt volna s mint elavult ócska lom szerepelne, melyből minden élet és tetterő kienyészett? nem fogadhatom el e nézetet s hivatkozva a köztapasztalatra, az életre, a józan és meg nem vesztegetett közvéleményre, az eredményre, melyet neveltjeiben fölmutat, a z o n t ö b b s z á z □ mértföld tősgyökeres magyar lakosságának gondolkozásmódjára, határozottan állitom, hogy semmi tekintetben nem áll mögötte a tiszántuli ref. egyházkerület népességének miveltsége és józan értelme, a magyar haza bármelyik része lakosságaénak. . . . Czélom ezeknél fogva rövidden e czikkben kimutatni, hogy Gy. A. állitásai és vádai, legnagyobb részben alaptalanok, szándékos ferditések és roszakaratu gyantusitások. —

A jelzett czikkben a debreczeni főtanoda legfőbb sebe gyanánt fölemlitetik, hogy nem képes a korral haladni, s ennek főokául a megmételyezett debreczeni légkört és társasköröket tartja czikkiró, azzal argumentálván: Csokonai elüzetett, Péczely lelkes müködése gunyoltatott s személye kesertséggel illettetett; az ezen légkörbe jutott nagy tudományu ifju, szinte áldozatul esett, mert most már tekintélye egész sulyával a katholikus ultramontánokkal fog kezet stb. Ily erős és nehéz vádak!

Engedjen meg Gy. A. ur, én egészen más hatását és eredményeit észlelem a debreczeni légkörnek; annak az elüzött Csokonainak előbb sirját jelölte meg egyszerü, de diszes vasemlékkel, később pedig a város egyik legszebb pontján szobrot állitott fel saját erején, mely talán még azon városoknak is diszére válnék, melyekben czikkiró városi önállóságra törekvést és jelleget ismer fel, melyek között természetesen az elmaradt, konzervativ irányu Debreczen, mint város helyet nem foglalhat és meg sem emlittethetik. (lásd Hon 140. számát.) Pedig ha Debreczennek mint városnak müködését, az eredményeket, melyeket minden téren felmutat, az erélyt, buzgóságot mérlegeljük, minden tekintetben versenyezhet ama városokkal. Ez a debreczeni légkör az, mely a tudománynak oly hajlékot emelni segitett, tetemes áldozathozatallal, hogy az nemcsak a hazai, hanem a külföld ilynemü épületeivel is méltán versenyezhet. Ez a debreczeni légkör teremtette az állandó szinházat, zenedét, emlékkertet stb. és mégis nem foglalhat helyt az önálló, öntudatosan haladó városok között, nincs városi jellege??

Tulvan minden kétségen, hogy Péczely lelkes müködése és törekvése kezdetben néme lyek által kifogásoltatott, de csakhamar teljesen méltányolva lett, közelismerésben és tiszteletben részesült; demeg az a Debreczen már letünt a tettek mezejéről, Péczely maga is mintegy 24 év óta aluszsza a sir álmát; és hogy a mai Debreczen nem feledkezett meg róla s érdemeit méltányolni tudja, épen a mult évben kereste föl sirját s jelezte azt meg diszes sirkővel, mint a tudomány lelkes bajnokáét és harczosáét, a főiskola egyik jóltevőjeét, az uralkodó vaskalap daczára.

Azon kitünő tehetségü s nagy tudományu ifju, kinek nevét méltó büszkeséggel emnyu ifju, kinek nevét méltó büszkeséggel emlegette egykor fél Magyarország — tehát a butitó debreczeni nevelés daczára már itju korában a tudományosság és elismerés oly fokára emelkedett — nem szorult az én védelmemre; érdemei akár a tudomány, akár pedig a prot. egyházi téren oly nagyok és kétségtelenek, hogy midőn gáncsolóit — rég elfeledte a világ és semmit nem tud róluk, az ő neve és müködése tiszteletben fog fenragyogni az utókor előtt. Nem elvhütlenség et, hanem vasköveteszetességet, kitartást és szilárdságot tanulhatunk ő tőle, ha müködését a multban és jelenben mérlegeljük.

Azon hamis vádakat és légből kapott állitásokat, — hogy a physika és bölcsészet tanára ma is ugyanazon változatlan kéziratot használja, melyet másfél évtized előtt szerkesztett; s ott ahol a tanár nyomatott kézikönyvet használ is, szintén figyelmen kivül hagyatnak az ujabb haladások; a magánjog, nemzetgazdászat, vegytan, geologia, philologia stb. mily elmaradott modorban tanittatnak; miután nem tarthatom magamat — mint azt Gy. A. teheti, — oly hivatottnak és rendkivüli talentumnak, hogy mindazon tantárgyhoz birálólag hozzá szólhassak; de meg a mint hiszem, az illető érdeklett tanárok fogják tudni e tekintetben tenedőiket — egészen mellőzöm; nem különben a theologia szomoru állapotára vonatkozó meg jegyzéseit is; mert olyan emberrel, — ki azon álláspontra jutott el, hogy a keresztyénség dogmáit bármily felekezeti alakban még ma is hinni, erköl. csi bün, a keresztyénség hivatása már megszünt stb. theologiáról beszélni valóban képtelenség. Annyit azonban mégis megjegyzek, hogy a mennyiben czikkiró a theologia szomoru állapotát illetőleg azt állitja, hogy e tanszakon nálunk a legmerevebb orthodoxia uralkodik, az orthodoxia pedig nem hittöbbé, hanem babona: hogy ha az orthodoxia alatt a bevümádást, a régihez, az egyház-hittételekhez merev ragaszkodást, az önálló szabad vizsgálódás meg nem türését, a szentiráson alapuló józan itélet kizárását érti, akkor e nevezetet ugy a magam, mint tiszttársaim nevében határozottan visszautasitom; de ha az orthodoxia ugy értelmeztetik, hogy a ker. vallásban vannak örök positivumok, melyek alapját képezik a ker. theologiának, melyeket he valaki megtagadott, nem tarthatja magát valódi ker. theologusnak, de még keresztyénnek sem, akkor ily értelemben elfogadom az orthodox nevezetet és nem szégyeniem a Krisztus evangeliumát. Legyen meggyőződve Gy. A. ur, nem neveltetnek a mi növendékeink oly set tségben, hogy a theologiai legujabbkori mozgalmakat és nézeteket is ne ismerék, és theologiai ismeret dolgában kiáljak a versenyt, hogy már én is szerénytelen legyek — bármelyik hazai intézet theologusaival.

Azon állitásokat továbbá, hogy a tanárok tekintélyök tudatában az előadási órákon kivül nem érültközenek a tanulókkal, s az ifjusági egyleteket is csak hiuságból müködő tanár vezetné, hivatkozva a debreczeni főiskolai tanuló ifjuságra, melyben valódiaunak kell állitanom s mint alaptalan ráfogásokat visszautasitom. A kasztok létezéséről való tudományát hol vehette Gy. A., azt még csak képzelni sem tudom, azon időben, melyről Gy. A. emlékezhetik, én is a debreczeni kollégiumban éltem, s ugy tapasztaltam akkor, ugy látom azon idő óta, hogy ha ilyesmiről talán hajdanta szó lehetett, már azon korban árnyéka is elenyészett, és tagadom, hogy Gy. A. ezt tapasztalhatta volna.

Ugy látszik, Gy. A. a nélkül, hogy ismerné az ujabb intézkedéseket és iskolai törvényeket, csak vádolja és gyanusitja ugy az iskolai előljáróságot mint összes tanuló ifjuságunkat; a templombajárás modozata 1871. januári egyházkerületi közgyülés 43. sz. határozatában van megállapitva és szabályozva; a falopás mesterségének gyakorlásáról sem lehet mód, ma semmi érdeke az ifjuságnak, a lakszobák kivülről a főiskolai cselédek által rendszeresen füttetnek, s a tanulóknak, ha alkalmuk lehetne is a nemes versenny utján beszerezni a tüzi fat, azt nem használhatnák, el levén a tüzelő helyiség előlök zárva.

Az is légből kapott állitása czikkezőnek, hogy a debreczeni müveltebb középosztály lenézi az ifjuság zömét; a főiskolai ünnepélyek, a tanuló ifjak által évenkint rendszeresitett társas összejövetelek és a nagy számmal a városon kivülakó ifjak s a jelentékeny számu magán nevelő müködése, minden alkalommal, midőn a városi közönség az ifjuság által valamely czélra, adakozásra folkéretik, annak buzgó készsége; legfényesebben megczáfolják ezen rátogást.

Ilyen alapnélküli ráfogások még: hogy az ifjuság befüggönyzött ablakok s égő gyertyák mellett folytatja nappal is a kártyázást, a magasabb osztálybeliek megvárjik a köszöntést az alsóbb osztályuaktól, bárha azokkal nem is társalognak, a szolgatanulók fokonkint vezettetnek a tettetés és elerkölcstelenedés utjára stb. stb. ezeket csak képzeli Gy. A., mert ilyesfélékre példát bizonyitékot nem tudna hozni.

Ezen alaptalan állitásokon kivül, ugy látszik, kedves foglalkozása czikkirónak a gunyolás és méltatlankodás is, az általa annyira tiszteltnek hirdetett „alma máter“ iránt. Hogy Bihari P. szatmári tanár, a pesti gymn. tanári áliomást fogadta el, ezt is hajlandó Gy. A. a debreczeni szellemnek tulajdonitani, annak hátrányára róni fel; azt mondván, inkább a csekélyebb jövedelmü pesti tanárságba lép, mint az elmaradt debreczeni kollégiomba jön. Nem az a tényállás tisztelt czikkiró! B. P. a pesti tanárságot fogadta el, mert anyagilag előnyö-

---

TÁRCZA.

SZÜLETÉS ÉS MÜVELTSÉG.

Regény négy kötetben.

Irta **Schwartz Mária Zsófia.**

Harmadik rész.

(Folytatás.)

Ujolag megnézte Frigga az arczképet, azonban fejét rázta s mosolyogva mondá, hogy vagy nem tünik fel előtte az aikat ugyanazonsága, vagy Valentin fedezett fel hasonlatosságot ott, a hol nem lérezik.

— Tehát kényszeritve leszek segiteni a kisasszonynak.

— Bizonyára, mert ha halálomig nézem is ez arczot, még sem találok párját az életben. Ily szellemdus két szem nem lehet másé, mint a Byroné.

— Igaz, csakhogy az nem akadályozza, hogy orra és szája Eldon Arthur gróféhoz hasonló legyen, magyarázá Valentin, figyelemmel kisérve Friggát.

— Hasonlitana Arthur e képhez? kiáltá Frigga, s ugy nézett Valentinra, mintha kétkednék, hogy jól hallott.

— Nekem ugy tetszik.

Valentin és ő sokáig nézték egymást hallgatva. Végre megszólalt Frigga.

— Egy nagy bók, mondá. A szavak arra valók, hogy gondolatainkat eltitkoljuk, s azt hiszem igaza van.

— Mint jött a kisasszony most arra, hogy e mondatról emlékezzék meg? Arthur hasonlatossága Byronnal adott okot erre?

— Igen.

— Kérem magyarázza meg ezt nekem.

— Szivesen. Lehetetlen, hogy ön valami hasonlatosságot találna ez arczkép és Arthur közt. —

— És ha ugy lenne is, mi inditott volna engem arra, hogy ezt mondjam.

— Az okot nem tudom, csak azt hiszem, hogy e vélt hasonlatosság csak ráfogott.

Valentin elvette a Frigga által nyujtott könyvet s beléve azt mondá:

— Igaza van, arra használtam, hogy beszélgetést kezdjek önnel.

— Kell valami ürügy, hogy ilyet kezdhessen? Ez esetben ön nagyot változott, mert ezelőtt nem volt szüksége ily eszközre.

Frigga hangja komoly volt. Volt valami szemrehányás hangjának kiejtésében.

— Mindnyájan változásnak vagyunk alávetve, válaszolt Valentin.

— Nem mind. Én soha sem változom. Vagy azt hiszi ön például, hogy én megszünök valaha önt mint barátomat tekinteni.

— Azt hiszi a kisasszony, hogy én megszünhetek az lenni?

— Nem!

Frigga e szót a legbensőbb meggyőződéssel mondta ki.

— Köszönöm!

— És most Aurénius hadnagy ur, mondja meg miért lett egészen más, már Ljungbróba való visszatérésünk óta?

— Engedje meg, hogy e kérdést felelet nélkül hagyjam. — Egyébiránt a kisasszony maga megtalálandja a feleletet, ha megengedi, hogy Byronhoz és Arthur grófhoz visszatérjek.

— Tehát a költött hasonlatosság indokához.

Valentin igenlőleg intett fejével s ujra kérdé:

— Ön Franczia és Olaszországban utazása alkalmával kétszer találkozott Arthur gróffal.

— Igen, először Nápolyban, hol azon hadi hajó, melyen Arthur volt, három hétig horgonyozott, és másodszor Toulonban találkoztunk.

— E viszontlátás bizonyosan sok örömöt okozott önnek. Hiszen a kisasszony már több év óta nem látta a grófot.

— Nem, és meg kell vallanom, hogy e találkozás Arthurral volt a legkellemesebb, a mi utunkban ért.

— Azon nem kétkedem, mondá Valentin, sőt még gyanitom, hogy ez volt a legjelentőségteljesebb a mi a kisasszonyt mult évben érte.

— Nem értem hadnagy urat.

— Nekem valódi szerencsétlenségem meg nem értetni, vélekedett Valentin és nevetett, de ez oly hiba, a mit nem tudok helyrehozni. Tehát térjünk vissza Arthur grófhoz. Ha nem csalódom pár évvel ezelőtt kedvencz eszméjük volt a grófnak és grófnénak, hogy ön és rokona egy pár legyenek. E nézetet osztotta akkor ön is, Arthur gróf is. A valósulás pillanata jelen látszik lenni.

— Miért?

— Azért mert a grófnak fia elvesztését részben helyre lehetne pótolni egy vő által.

— Sok igaz van abban a mit ön mond, rebegé Frigga, mert nincs semmi, a mi annyira megörvendeztetné most szüleimet, mint ez összeköttetés köztem és Arthur között.

— És nincs is semmi, mit Arthur gróf jobban óhajtana, vágott közbe Valentin.

— Az is igaz.

— Na jó, akkor nincs egyéb hátra, mint az eljegyzés nyilvánossá tétele. Talán meg lesz nekem engedve, hogy első legyek ki önnek szerencsét kiván.

— Mielőtt hadnagy urnak ez engedélyt megadnám, feleljen: hiszi, hogy szeretem Arthurt?

Frigga hátra hajtá fejét, s komoly tekintetet vetett Valentinra.

Ennek arczát sötét pir boritá el. Hallgatott nehány perczig, s egy vesszővel a homokban vonalakat csinált, végre igy felelt:

— Nem, azt nem hiszem, hanem emlékszem egy időre, midőn Arthur grófot itt láttam. Ön igen fiatal leány volt, midőn ő épen tiszt lett. Mindketten érdeklődtek egymás iránt. Lehető, hogy a kisasszony igen könnyen neki ajándékozhatá szivét, de . . . .

— Elváltunk egymástól, szakitá őt félbe Frigga. Ez ifjabb éveinkben csirázó érzelmeket ujra felébresteni lelkemben nem volt mód. A közt és viszontlátásunk közt évek vannak. Gondolataim, eszményeim és érzelmeim ez idő alatt megértek, és igényeim nagyobbak lettek.

Frigga elhallgatott.

— Mindez azonban nem gátolja, miszerint a kisasszony becsülve Arthurt és vonzalommal viseltetvén iránta, szülei kivánságát betölthesse. — Ön, hogy atyjának vagy anyjának örömöt szerezhessen, képes a legnagyobb áldozatra is. Ennélfogva több mint valószinü, hogy rokonának neje leend.

(Folyt. következik.)

szebbnek találta magára nézve, 1000 ftnál, melyet neki Debreczen ajánlhatott; (nem áll tehát az, mi a Hon 156. számában foglaltatik, hogy még ezenkivül egész kerttel ellátott ház használata kétségtelenül több 1200 ftnál, és Pesten némi mellékjövedelem is csak inkább bizsabb, mint Debreczenben.) Kár ily elferditéssel, az intézet anyagi helyzetéből gunyt üzni s azt annak hátrányára minden tekintetben kizsákmányolni.

Ezek után bármennyire akaróm is magamat megnyugtatni, hogy Gy. A. mindezt a mit tett, állitása szerint a legjobb akaratból, legjobb öntudattal s a főiskola iránti merő hálából s rokonszenvből tette, ezen eljárásban hiába, talán megrögzött gondolkozásom miatt, mint a butító rendszeráldozata Gy. A. véleménye szerint, — nem vagyok képes a hálának és szeretetnek legkisebb nyomát is föltedezni; azt még értem és tudom, hogy a szeretet és hála feddésben, dorgálásban nyilvánulhat, dehogy meggyalázásban és alaptalan rágalmazásban is nyilatkozhassék: ezt most hallom először állitani; különben lélektani ismereteim öregbitése czéljából óhajtanám megkérdezni azon jeleseket is, kik Gy. A. ur állitása szerint a debreczeni nevelés daczára emelkedtek a tudományos miveltség bizonyos fokára, vajon náluk is ily minőségben nyilatkozik-é a hálás érzület, a debreczeni főiskola irányában? en legalább szinte mindnyájuk gondolkozását és jellemét ismerni szerencsés lehetvén, eddigi működésükből is következtetést vonva: bátran kétségbe merem vonni, hogy az ilynemü eljárást, a hála kifejezéseül tartanák és azt helyeselnék. Nem a szeretet és hála szavai azok, melyekkel ön a debreczeni főiskoláról emlékezik, hanem a gyülölet, ellenséges indulat és szivtelenség fulánkjai!

Ne üzzön ön továbbra is gunyt az alma mater nevezettel, tiszteltebb név az, mint hogy a gyülölet és rosz akarat álarcza gyanánt szolgálhasson!

Isten óvja az alma matert az ily bü fiaktól és jó barátoktól, ellenségeitől meg fogja az magát védeni tudni.

Debreczen, 1873. jul. hóban.

Tóth Sámuel mk.,
főiskolai tanár.

— **A persa sah-t** nem kevésbé lepte meg azon felvilágositás, hogy London 69 négyszög mértföldnyi területen fekszik, lakosai száma 4,025,659, ezek 528,194 házban laknak, 1400 omnibus, 818 bérkocsi áll rendelkezésükre, s a mult évben 150,000 tonna más helyekről szállitott husön kivül 240,000 ökört, 1,525,005 jubot s bárányt, 30,000 bornyut 8500 disznót fogyasztottak el s 10,712 rendőr őrködik felettük.

— **Vegyes dolgok.** A magyar kiállitókat jó reménynyel kecsegtetik a bécsi közkiállitás biráló bizottsága itélete felől; Korizmics László kistényei borai már első rendü dijjal jutalmaztattak. — A pesti uj opera ház épitési programmjának elkészitésére kiküldött bizottság ma tartá első ülését; e bizottság tagjai: Podmaniczki Fr. elnök, Ribári, Lipthay B. b. Ybl, Havas I. Cseugei E. Királi P. Gerlóczy K. Erkel F. Szi ligeti, Lehmann, Wéber A. és Skálniczki. — A százszakeleti vasut központi pénztárnoka Hegedüs Vincze, ki mintegy 26000 fttal szökött meg, önyikosa lőn; e tette elkövetése előtt 10,000 frtot egyik rokonához gyermekei részére küldött, s ez az igazgatósághoz átadatott. — Üzleti értesitő czimen uj heti lap jelen meg a fővárosban magyar és német nyelven Szmrecsányi Náthán és Ocsvai Árpád szerkesztése mellett. — Királyunk fivére Lajos Viktor jegyet vált Vjera Konstantinowa orosz herczegnővel. — A vásárok Békés és Csanádmegyében a kolera miatt betiltattak — A branyiczkói honvéd emlékszobor nagyban magára vonta a bécsi kiállitáson a közügyelmet, holott egy zugba rejtették; ezt Faragó lőcsei szobrász készité. Draskovich Zsigmond csanádi kath. áldozár ref pappá lőn, s nősülni akar. — A Margitszigeten mammuthcsontokat találtak. — Kassa derék ref. lelkésze Dr. Ferency József 76 éves korában meghalt. — Bártfán a roulette-játékosok háboritlanul garázdálkodnak. — Nagyváradon a kolerajárvány tartama alatt jul 2-ig megbetegült 573, kikből meggyógyult 35, meghalt 223, gyógykezelés alatt maradt 112 személy. E hó 3-ikán 56 betegülés történt ott, 34 meghalt.

UJDONSÁGOK.

* **Debreczeni szinház.** Ujházi Ede a pesti nemz. szinház tagja mint vendég. Vasárnap 1873. julius 13-án a debreczeni szinházban az árvaház, egy részben pedig a tervben levő állandó csarnoknak a „Népkert"-ben leendő felépitésére, és egy része pedig a tüzoltó-egylet pénztára javára adatik itt először: „A miniszter előszobájában." Dramolett 1 felvonásban, irta Hahn Dezső, forditotta Draguss. Személyek: Miniszter, Hegedüs István ur. Knabe Farkas Jeremiás, napdijas gyakornok a mölligeri törvényszéknél Ujházi Ede ur. Jean, a miniszter komornika, Paksy József ur. Nevelőné a miniszternél, Lobmayer Luiz k. a. Történik a birodalmi székvárosban. Ezt követi Zene-egyveleg. 1. Capriccio Brilliante. Fleix Mendelsohn Bartholditól, előadva két zongorán Sz. Nagy Emilia k. a. és Emmert Antal ur által. 2. Salondarab, Vieuxtemps-től; hegedüre, Márton Imre urtól. 3. Dal Lucretia Borgia operából, énekli Bacsó Luiz k. a. 4. Offenbach gyermekjátékszeres koncertje. Közreműködnek: Simonffy Sárvári Bella, Pusztay Etelka, Márton Mária és Etelka, Zengey Gabriella és Eugenia, Sárváry Róza, Mészöy Kornélia, Lobmayer Luiz, Áron Victória, Medgyaszay Erzsike. Sz. Nagy Emilia, Márton Imre és Paksy József. Helyárak: Alsó- és közép páholy 4 frt 50 kr. Családi páholy 7 frt. Másod emeleti páholy 3 frt 50 kr. Támlászék 1 frt. Földszinti zártszék 70 kr. Emeleti zártszék 60 kr. Földszinti bemenet 50 kr. Karzat 30 kr. Gyermekjegy 30 kr. Deákjegy földszintre 40. kr. Jegyek válthatók szombaton és vasárnap reggel 9—12-ig és d. u. 3—6 óráig a szinházi pénztárnál. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Felvonások között Balázs Kálmán zenekara fog játszani. Kezdete 8 órakor.

* **A ref. egyháztanács** holnap, e hó 13-án délelőtt 10 órakor a szokott helyen ülést tart; tárgyak: egyházfiak választása; szavazás az egyházkerületi világi és egyházi aljegyzőségre; iskolai ügyek s több folyó tárgy.

* **Illyés Bálint** kisujszállási derék ref. lelkész „Temetési és emlékbeszédei" megjelentek s már könyvárusi uton is kaphatók. A bővebb ismertetés az illető szaklapok körébe vág. Mi egyszerüen jelezzük, hogy egyházi irodalmunk e müvel gazdagodott, s ily szempontból e füzet valódi nyereségnek tekinthető. Az eszméken és kidolgozáson költői báj ömlik el e beszédek mindegyikében. Egyébiránt azt hiszszük, hogy nem ajánlhatjuk hathatósabban e füzetet, mintha azt mondjuk, hogy az Illyés Bálint tolla alól került ki. Kiadta Telegdi K. Lajos s a füzet kapható Debreczenben, a kiadó könyvkereskedésében.

* **A lövésztársulat** e hó 13-án d. e. 8 órakor a polgári kör-helyiségében választmányi gyülést tart; a tárgyak a meghivón nincsenek feljegyezve.

* **Rónai és Bogyó Nagyváradon.** Szintársulatunk e két tagjának e héten volt jutalomjátéka, s a nagyváradi közönség megmutatá, hogy valóban szereti a müvészetet. Rónai jutalomjátéka kedden, Bogyóé csötörtökön este volt, előbbi Machbetben, utóbbi pedig a „Szilaj betyár" népszinmüben lépett fel. Játékukról nem is emlékezünk, de igenis örömmel jelezzük, hogy mindkét alkalommal zsufolásig megtölt a szinkör, ugy, hogy a jövedelem egy-egy estén mintegy 200 ft. volt. A jutalmazottakat virágcsokrokkal s riadó tapsokkal üdvözölte a közönség. Ily eredménydus jutalomjáték nem volt még az idén, mint a Bogyóé és Rónaié; a mi — a nagyváradi nyommasztó helyzetet tekintetbe véve, — a közönségnek is dicséretére szolgál, mert ez által a müvészet iránti nemes rokonszenvének adott kifejezést.

* **Főiskolánkban** a kedvezőtlen egészségi viszonyok folytán ez iskolai év végén a közvizsgák nem tartatnak meg.

* **Van Debreczenben** egy oly egylet, melyről nem tud senki semmit. Nem a lóvonatu vasuttársulatot értjük, hanem az iparos ifjuság önképző egyletét. Ugy tudjuk, hogy ez egyletnek most csak alapszabálya van, no meg a tisztviselők is meg vannak választva, de hogy élnek-e még a tagok, arra nem tudunk felelni.

* **Miniszteri osztálytanácsos mint germanisator.** Tegnap láttunk egy levelet, mely Debreczenbe, a ref. gymn. igazgatósághoz szólott, s irta azt Gönczy Pál, ki tegnap lőn épen magyar min. osztálytanácsossá, s az általa a legnagyobb magyar város tudományos intézetébe küldött levél német czimmel van ellátva. Ha valamelyik bevándorolt cseh vagy morva „boldogitónk" tenne ilyet, azt egyszerüen megvetnők, de mikor oly magyar nagy hivatalnok tesz igy, mint Gönczy, itt már a szégyenérzet fog el bennünket. Gönczynek Magyarországon, a magyar nemzet vagyonából magyar minisster ad kenyeret, s mégis elég merész ily vakmerőségekre vetemedni. A legnagyobb merénylet ez nemzeti nyelvük ellen. Vagy talán miniszterétől Tréforttól eltanulta a magyart barbárnak nevezni? Debreczen polgárai még nem korcsosodtak el annyira, hogy az ily botrányt jó szemmel nézzék, ha csupa némettel rakják is tele a magyar miniszteriumot. Attól pedig, a ki a kormánytól huz fizetést, követeljük, hogy magyar legyen.

* **Pályázat.** A városnál üresedésbe jött segédlévéltárnoki állomás a jövő augusztus havi közgyülésen fogván betöltetni: felhivatnak mindazok, kik azon állomást elnyerni óhajtják, hogy f. hó 26-tól aug. 6-ig, mindenkor d. e. 9—11 óráig a főispáni hivatal városházi helyiségében vagy szóbelileg jelentkezzenek, vagy kérvényeiket nyujtsák be. Debreczen, 1873. jul. 12. Boczkó Sóma.

* **Mindenütt a koleráról** beszélnek az egész városon. Pedig az egész dolognak nagyon kevés alapja van. Jó forrásból halljuk, hogy bár fordultak elő oly tünetek, a melyek kolera alkalmával szoktak észleltetni, de azok rendesen a rosz s egésségtelen életmód következményei voltak. Egyátalán nincs tehát alapos ok a félelemre. Városunk levegője e tekintetben mindeddig kedvezőnek mutatkozott. Még csak nehány koleraeset fordult elő. A kolerabizottság pár nap előtt megalakult, — s a szükséges óvintézkedések megtételén javában müködik.

* **A fürdőre szándékozók** érdekéből közöljük azon hivatalos jelentést, dr. Székely Alajos járási orvos és Szabó Lajos tokaji szolgabirótól, hogy az erdőbényei fürdőben a kolerának semmi hire. A jelentés beküldőinek pedig figyelmébe ajánljuk, hogy értesitéseiket máskor bérmentve sziveskedjenek beküldeni.

* **A méntelep** helyiségét már elkezdték tatarozni, s igy az épitéshez is nem sokára hozzá lehetne fogni, ha az adóhivataltól meg lehetne kapni a kormány által utalványozott pénzt.

* **Schwarcz Bernát** a „Tisza" bztosító és jelzálogbanknál vállalt igazgatótanácsosi állomásáról leköszönt; s a nevezett intézetnél Debreczenben föügynökséget szándékozik átvenni.

* **Hazárd kártyajátékosokat** csipett meg az éjjel ismét a rendőrség; a barlang Telekiutczán egy korcsmában van; no, azoktól, a kiknek oly sok pénzök van, bizonyára telik a szegénylap javára is nehány forint.

* **A közegészség érdekében** igen különös módon müködnek némelyek; a mult éjjel is csapóutczán egy nyuzott sertést találtak az utczán; ezt egy gazda lökte ki, hogy az udvarán ne heverjen. Reméljük, hogy a példaadás ily esetekben már csak nem marad el.

* **Alakitsunk debreczeni néptanitói egyletet!** Mióta a törvényhozás, a néptanitókat, mint a nemzeti közmüvelődés nélkülözhetlen közegeit figyelmére méltatta, — vagy mióta a népnevelésügy, mint önálló hazai kerdés, a megoldás különbféle kisérleteinek alá van vetve, soha sem volt nagyobb szükség a tanerők egyesitésére, mint ma. A tanitói egyletek versenymunkássága, a minden oldalról előtörekvést sürgető közkivánalom, a szülőknek az iskolához való viszonya, az oktatás lényegét szakértelemmel vizsgáló tanférfiak lelkes óhajtása, a mult nehéz próbáival megküzdött városunk, — mint az alföldi ipar, müvészet s tudomány központjának — becsületre kivánja, hogy az itteni isolalt népnevelési tanerők egy tömör egésszé érczüljenek. A „Budai néptanitók egylete" az országos tanitó egyletek szövetségét proklamálja hivatalos közlönyében, a „Magyar Néptanitóban." A „Kolozs-dobokamegyei tanitóegylet" létezésének s működésének jelét, nem egy gyakorlati kérdés beható tárgyalása által adta már. Legközelebb is „Erdélyi népnevelésügyi értesitő" jével terjeszti, az eddig lenézett s kegyelemmorzsán tengőnek itélt néptanitók életrevalóságát. Az aradi, baranyavidéki, gömöri tanitógylet positiv munkásságának már érett gyümölcsét is élvezi saját körében. — Mindenütt mozgalom, mindenütt élet! A tornai vagy ugocsai egyházmegyével felérő nagy Debreczen néptanitói mindeddig késtek fölemelni a zászlót, hogy körötte előbb önmaguk, azután a szomszédos egyházi megyék népnevelés barátai erőteljes phalanxot képezzenek. A hazánkat igen nagy mérvben átható népnevelési mozgalomban, Debreczennek őt megilletö szerepe nincs. Holott Debreczen népnevelészetének kellene oly központnak lennie, honnan a tanügyi tapasztalatok napsugárai a nagy vidékre jótékony erővel szétáramlanak. — Ezen óhajtás diadalra jutása a létező népoktatási tanerők összehozása s állandó együttmaradása által éretnék el. Ily területü és népességü városban, mint Debreczen, egy „Debreczeni néptanitók egylete" az oktatás gyakorlati terén fölmerülő sok nehézséget elháríthatna, — testvéries egyetértés utján kor és czélszerü reformok előmozditója a szunnyadó szellemi erők felébresztője, — a tanügyi tapasztalatok közrehozásának nemes versenye ösztönzője, s a közmüvelődés hatványozója lehetne. Tehát: „Vállhoz a vállat a nap alatt, Nincs mi leröntse e sziklafalat!" Egy néptanitó. (Debreczenben ugyan a ref. tanitók közt már áll fent egylet. Itt felekezet nélküli, városi tanitó egyletről van szó a felhivásban, mit szükségesnek tartottunk megjegyezni. Szerk.)

* **Nagy szerencsétlenség** történt közelebb a czegléutczai temető mellett levő Telegdy-féle szélmalomban, hol 3 gyermeka torony tetejéből vigyázatlanság következtében alázuhant s kettő azonnal szörnyet halt. A harmadik még él, de életéhez kevés a remény. Ki vonható felelősségre ez alkalommal, a felügyelet hiánya miatt? Reméljük, hogy rendőrségünk szigoru vizsgálatot fog meginditani ez ügyben.

Délutáni posta.

— Királyi kézirat. „Vallás- és közoktatási m. kir. miniszter az Aradon f. évi októberben megnyitandó állami tanitóképezde igazgató tanácsába rendes tagokul: Tabajdy Károly megyei alispánt, Fényes Károly ügyvédet, Boncs Döme ügyvédet s orsz. képviselőt, Rotter János magán reáliskolai igazgatót és doktor Köpf János aradi isk. széki elnököt: póttagokul pedig dr. Chorin Ferencz ügyvédet és Pap Sándor képezdei igazgatót, továbbá ugyanazon képezde igazgatójává Mikovics László, a lévai képezde ideigl. igazgatótanárát, a lévai képezdéhez pedig igazgatótanárrá Szabó Lajos ottani tanárt nevezte ki.

— Az uj bankagitáczió megindítása tárgyában holnap d. e. a „Hon" szerkesztőségében bizalmas értekezlet tartatik a független lapok pénzügyi munkatársai által.

— Berlinből távirják, hogy a franczia terület kiüritése e hó 31-én kezdődik, s tart aug. 2-ig.

— Az orosz tanulók nem vétetnek fel a strassburgi egyetemen.

Nyilttér.

Pályázat.

A debreczeni kereskedelmi és reál- és kereskedelmi vasárnapi iskolánál egy 1200 aft évi fizetéssel javadalmazott tanári állomásra ezennel pályázat nyittatik.

Felhivatnak ugyanazért mindazok, kik ezen állomásra pályázni kivánnak, hogy kellőleg felszerelt folyamodványaikat az alólirt kereskedői testület elnökségénél, folyó évi augusztus 15-ig mulhatlanul benyujtsák, hol az illetők előlegesen is bővebb felvilágositást nyerhetnek. —

Kimutatandó különösen a történelmi és földrajzi tantárgyakban, valamint a magyar és németnyelvekbeni tanképesség. —

Előnynyel birnak, kik a történelemre és földrajzra nézve a tanárképezdei háromséves tanfolyamot elvégezték.

Kelt Debreczenben, a kereskedői testület 1873. julius 3-kán tartott választmányi üléséből.

438 1—3

Eladó birtokok.

1) Kisujutcza elején 1718. sz. alatti cserepes ház ondódi külső földével.

2) 9 régi boglyás nagy cserei kaszálló, gazdasági épületekkel,

3) hatvanutczai kertben 2 nyilas veteményes föld. — Értekezhetni ezek iránt kisujutczán, a fentnevezett számu házban lakó tulajdonossal.

427 3—

Haszonbérbe adandó birtok.

A Juszt Károly-féle 360 holdnyi pusztabagosi birtok, 1½ órányira Debreczentől, több évre haszonbénbe adandó.

Értekezhetni Szabó Lajos kereskedésében:

423 2—3

Eladó szántóföld.

A kis ebesen négy nyilas, körül felárkolt szántóföld kedvező feltételek mellett minden órán eladó, vagy haszonbérbe kiadó. —

Értekezhetni czegléd-naputcza 2496. sz. háznál

Balla Gáborral.

426 2—3

Felelős szerkesztő s kiadótulajdonos:
OLÁH KÁROLY.
Főmunkatárs:
SZATMÁRI KÁROLY.

HIRDETÉSEK.

Állandó gyári raktár
Női, férfi és gyermek szalmakalapokból
és napernyökből.

Nagyválaszték fekete és szines selyem, szőr, barege, gazir, creton, satén, piquet, jaconette és batist kelmékből.

Szathmáry Testvèrek

nőidivat s ruhakészitési termèben
Debreczenben.

A legdivatosabb ruhakelmèk
Mantillák és felöltők
Szalma és csipke női kalapok,
napernyők.

Bécsben személyesen tett bevásárlásuk következtében már megérkeztek s ajánlják dusan berendezett divatraktárukat a nagyérdemü közönség szives figyelmébe.

Női ruhák és felöltők saját ruhakészitési termükben a legutóbbi párisi és berlini minták után gyorsan és jutányos árban készülnek.

Ruhakészitési termünk
a felső tiszavidéki gazdasági egyesület kiállitásán női ruhákért, az első rendü dijjal, ezüst éremmel és első rendü dicsérő oklevéllel jutalmaztatott.

Fogmütéti jelentés.

Van szerencsém értesiteni a nagyérdemü közönséget, hogy legközelebb Bécsben időzésem alkalmával, a fogászat minden ágában behatható tanulmányokat tettem, minélfogva ajánlom magamat minden fogmütét véghezvitelére, u. m. foghuzásra, betömésre (plombe) a fogaknak borkőtől való tisztitására, az ideg eltompitására, valamint egyes, vagy egész sor mesterséges fog megrendelésére.

Lakásom Főpiacz, Erdélyi-féle ház.

Spitzer Károly,
orvostudor.

439 1—3

Eladó ház.

Füvészkert-utcza mellett hüvelyesutczán, kertektől környezve uj cserepes ház 1068. sz. alatt, — mely is áll 5 szoba, konyha, kamara, folyosó, továbbá bővizü kuttal ellátott, gyümölcsfákkal beültetett tágas udvar, s a ház háta megetti kiskertből házutáni 25 öles földdel — az ondódon — kedvező feltételek mellett eladó.

Értekezhetni Kallós Kálmán tulajdonossal.

380 8—11

Férfi ruhaüzlet.

Van szerencsém a n. érdemü közönség tudomására hozni, miszerint

FÉRFI RUHA KERESKEDÉSEMET

a Nánássy-féle háznál a „bika" vendéglő közelében ujra megnyitottam, ahol is ugy kész férfiruhák, mint a legjobb belnyitottam, ahol is ugy készférfiruhák, mint a legjobb belés külföldi szövetek nagy választékban állanak a t. cz. közönség rendelkezésére. Mind a kész ruhák tiszta s jó munkája, mind a kelmék jósága a t. közönség igényeit kifogja elégiteni. Mely figyelmeztetésemet teszem azon igéretem mellett, miszerint igyekezni fogok, hogy jutányos árak, jó munka, s a megrendelések gyors eszközlése által a versenyt bármely e nemü üzlettel is kiállhassam.

A n. érd. közönség becses figyelmét kérve, vagyok teljes tisztelettel:

Kohn Vilmos.

379 7—26

Jószág bérbeadás.

Kolozsmegye alsó kerületében fekvő **N.-Sármás** az 1874-dik év **április hó 24-től** kezdve hat, esetleg több évre haszonbérbe kiadó lévén, a vállalkozni kivánók értesittetnek, hogy Kolozsvárt lakó **orsz. ügyvéd Frits Albert** urnál a feltételeket megtudhatják. Áll ezen jószág **3840.** katasztrális vagy 1200 □ ölet egy holdra számitva 5043 hold

tagositott szántó, kaszáló s a legjobb marha-legelő földekből;

el van látva mindennemü lakó és gazdasági épületekkel, a Kolozsvárról SzászsoRénig vezető csinált ut mellett, s Kolozsvártól 5 óra távolságra fekszik, más birtokge a községben nincsen, **gabona termesztésre és marha tenyésztésre**

első jószág a Mezőségen.

392 4—6

Debreczen, 1873. nyom. a részv. társ. könyvnyomdájában.